

ผลของการวิเคราะห์ข้อมูล

ภาคที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม คือครูผู้ทำหน้าที่สอนจริยศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 2 ในเขตการศึกษา 2 จำนวน 160 คน ดังปรากฏอยู่ในตารางที่ 1 - 11 ตามลำดับดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 สถานภาพของตัวอย่างประชากรโดยทั่วไป แยกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	41	25.62
หญิง	119.	74.38
รวม	160	100.00

จากตารางที่ 1 แสดงว่าครูผู้ทำหน้าที่สอนจริยศึกษาส่วนมากคิดเป็นร้อยละ 74.38 เป็นหญิง ที่เหลือร้อยละ 25.62 เป็นชาย

ตารางที่ 2 สถานภาพของตัวอย่างประชากรทั่วไป แยกตามศาสนาที่นับถือ

ศาสนา	จำนวน	ร้อยละ
พุทธ	127	79.37
อิสลาม	33	20.63
รวม	160	100.00

จากตารางที่ 2 แสดงว่าครูจริยศึกษาส่วนมากคิดเป็นร้อยละ 79.37 นับถือศาสนาพุทธ อีกร้อยละ 20.63 นับถือศาสนาอิสลาม ส่วนศาสนาอื่น ๆ ไม่มี

ตารางที่ 3 สถานภาพโดยทั่วไปของตัวอย่างประชากร แยกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ร้อยละ
ต่ำกว่า 20 ปี	1	.62
20 - 30 ปี	107	66.28
31 - 40 ปี	38	23.75
41 - 50 ปี	11	6.87
50 ปีขึ้นไป	3	1.88
รวม	160	100.00

จากตารางที่ 3 แสดงว่าครูจริยศึกษาส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 66.88 จะมีอายุอยู่ระหว่าง 20 - 30 ปี ช่วงอายุ 31 - 40 ปี คิดเป็นร้อยละ 23.75 ช่วงอายุ 41 - 50 ปี คิดเป็นร้อยละ 6.87 50 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 1.88 และมีเพียงคนเดียวหรือร้อยละ .62 ที่มีอายุต่ำกว่า 20 ปี

ตารางที่ 4 สถานภาพของตัวอย่างประชากรทั่วไป แยกตามวุฒิทางการศึกษา

วุฒิ	จำนวน	ร้อยละ
สูงกว่าปริญญาตรี	0	0
ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	16	10.00
อนุปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	76	47.50
ต่ำกว่าอนุปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	55	34.38
ไม่มีวุฒิทางการศึกษา	13	8.12
รวม	160	100.00

จากตารางที่ 4 แสดงว่าครูจริยศึกษาส่วนใหญ่มีวุฒิทางการศึกษาในระดับอนุปริญญาหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 47.50 และต่ำกว่าอนุปริญญาหรือเทียบเท่า ร้อยละ 34.38 ส่วนผู้ที่มิ่วฒิปริญญาตรีหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 10.00 และยังมีครูจริยศึกษาที่ไม่มีวุฒิทางการศึกษาอีกร้อยละ 8.12

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 5 สถานภาพของตัวอย่างประชากรทั่วไป แยกตามจำนวนเวลาที่เคย
ทำการสอน

จำนวนปี	จำนวน	ร้อยละ
1 - 5 ปี	84	52.50
6 - 10 ปี	41	25.63
11 - 15 ปี	18	11.25
16 - 20 ปี	7	4.38
21 - 25 ปี	3	1.87
26 - 30 ปี	7	4.37
30 ปีขึ้นไป	0	0
รวม	160	100.00

จากตารางที่ 5 แสดงว่าครูจริยศึกษาส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 52.50 มีเวลา
ทำการสอนอยู่ในช่วง 1 - 5 ปี และร้อยละ 25.63 มีเวลาทำการสอนอยู่ในช่วง 6 - 10
ปี ร้อยละ 11.25 มีเวลาทำการสอนอยู่ในช่วง 11 - 13 ปี ส่วนครูที่มีเวลาทำการสอน
เกิน 16 ปี ทำหน้าที่สอนจริยศึกษามีน้อยคิดเป็นร้อยละ 10.65

ตารางที่ 6 สถานภาพของตัวอย่างประชากรทั่วไป แยกตามจำนวนเวลาที่เคยสอน
 จริยศึกษา

จำนวนปี	จำนวน	ร้อยละ
1 - 5 ปี	105	60.63
6 - 10 ปี	28	17.50
11 - 15 ปี	13	8.13
16 - 20 ปี	6	3.75
21 - 25 ปี	5	3.12
26 - 30 ปี	3	1.87
30 ปีขึ้นไป	0	0
รวม	160	100.00

จากตารางที่ 6 แสดงว่าครูจริยศึกษาส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 65.63 มีเวลา
 ทำการสอนจริยศึกษาอยู่ในช่วง 1 - 5 ปี ร้อยละ 17.50 อยู่ในช่วง 6 - 10 ปี ร้อยละ
 8.13 มีเวลาทำการสอนจริยศึกษามาแล้ว 11 - 15 ปี ครูจริยศึกษาที่มีเวลาทำการสอน
 จริยศึกษาเกิน 15 ปีมีน้อย คิดเป็นร้อยละ 8.74

ตารางที่ 7 สถานภาพของตัวอย่างประชากรทั่วไป แยกตามเหตุผลที่เป็นครูสอน
จริยศึกษา

เหตุผล	จำนวน	ร้อยละ
ศึกษามาทางค่านนี้	0	0
เป็นครูประจำชั้นและต้องสอนทุกวิชา	150	93.75
มีความสนใจและสมัครใจที่จะสอน	10	6.25
รวม	160	100.00

จากตารางที่ 7 แสดงว่าครู สอนจริยศึกษาส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 93.75 สอน
จริยศึกษาเพราะเป็นครูประจำชั้นและต้องสอนทุกวิชา มีเพียงร้อยละ 6.25 เท่านั้นที่สอน
จริยศึกษาเพราะมีความสมัครใจ และทุกคนที่สอนไม่ได้รับการศึกษามาทางค่านนี้โดยตรง

ตารางที่ 8 สถานภาพของตัวอย่างประชากรทั่วไป แยกตามงานในหน้าที่ต้อง
รับผิดชอบอื่น ๆ นอกจากการสอน

หน้าที่อื่นนอกจากการสอน	จำนวน	ร้อยละ
ครูใหญ่	2	1.25
ผู้อำนวยการใหญ่	4	2.50
หัวหน้าสายวิชา	4	2.50
ครูประจำชั้น	143	89.38
อื่น ๆ	7	4.37
รวม	160	100.00

จากตารางที่ 8 แสดงว่าครูจรรยาศึกษาส่วนใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 89.38 มีหน้าที่ นอกเหนือจากการสอนคือการทำหน้าที่ครูประจำชั้น ร้อยละ 1.25 ทำหน้าที่ครูใหญ่ ร้อยละ 2.50 ทำหน้าที่ผู้ช่วยครูใหญ่ ร้อยละ 2.50 ทำหน้าที่หัวหน้าสายวิชา และมีหน้าที่อื่น ๆ ที่ นอกเหนือไปจากที่กล่าวไว้ก็กร้อยละ 4.37

ตารางที่ 9 สถานภาพของตัวอย่างประชากรทั่วไป แยกตามการได้รับการฝึกอบรม ในการสอนจรรยาศึกษา

การฝึกอบรมการสอนจรรยาศึกษา	จำนวน	ร้อยละ
เคยผ่าน	30	18.75
ไม่เคยผ่าน	130	81.25
รวม	160	100.00

จากตารางที่ 9 แสดงว่าครูจรรยาศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 81.25 ไม่เคยได้รับการฝึกอบรมในเรื่องเทคนิคการสอนจรรยาศึกษามากเลย มีเพียงร้อยละ 18.75 เท่านั้นที่เคยผ่านการฝึกอบรมการสอนจรรยาศึกษา

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 10 สถานภาพของตัวอย่างประชากรทั่วไป แยกตามความคิดเห็นของ
การนำผลที่ได้รับการอบรมมาใช้

ปริมาณความคิดเห็น	จำนวน	ร้อยละ
มากที่สุด	1	3.33
มาก	6	20.00
ปานกลาง	20	66.67
น้อย	3	10.00
ไม่ได้เลย	0	0
รวม	30	100.00

จากตารางที่ 10 ครูผู้ซึ่งเคยได้รับการอบรมการสอนจริยศึกษาส่วนใหญ่ ร้อยละ 66.67 เห็นว่าสามารถนำผลที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปใช้ได้ปานกลาง ร้อยละ 20.00 เห็นว่าสามารถนำไปใช้ได้มาก ร้อยละ 10.00 เห็นว่าสามารถนำไปใช้ได้น้อย และมีเพียงร้อยละ 3.33 เห็นว่าสามารถนำไปใช้ได้มากที่สุด

ตารางที่ 11 สถานภาพของตัวอย่างประชากรทั่วไป แยกตามจำนวนโรงเรียนที่
มีโครงการจริยศึกษา

โครงการ	จำนวน	ร้อยละ
มี	116	72.50
ไม่มี	44	27.50
รวม	160	100.00

จากตารางที่ 11 แสดงว่าส่วนใหญ่โรงเรียนได้วางโครงการจัดจรรยาศึกษา
ของโรงเรียนไว้คิดเป็นร้อยละ .72.60 ร้อยละ 27.50 ไม่ได้วางโครงการการจัด
จรรยาศึกษาของโรงเรียนไว้

ภาคที่ 2 เป็นปัญหาเกี่ยวกับการจัดจรรยาศึกษาในโรงเรียนในด้านต่าง ๆ ที่
ครูผู้ทำหน้าที่สอนประสบอยู่คือ

1. ปัญหาเกี่ยวกับผู้บริหารและบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียน
2. ปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร
3. ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน อุปกรณ์ สื่อการเรียนต่าง ๆ และการ
วัดผลจรรยาศึกษา
4. ปัญหาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางสังคม วัฒนธรรม ประเพณีที่มีผลต่อการ
จัดจรรยาศึกษาในโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลภาคที่ 2 แสดงในตารางที่ 12 - 15

ตารางที่ 12 ปัญหาเกี่ยวกับผู้บริหารและบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียน

สภาพปัญหา	\bar{X}	ส.ว.	แปลความ
1. การเห็นความสำคัญของวิชาจรรยาศึกษา	3.17	1.42	มีปัญหาปานกลาง
2. ทิศนคติของผู้บริหารต่อวิชาจรรยาศึกษา	2.91	1.35	มีปัญหาปานกลาง
3. ความรู้ความเข้าใจในวิชาจรรยาศึกษา ของผู้บริหาร	2.82	1.04	มีปัญหาปานกลาง
4. ความร่วมมือของฝ่ายบริหารในเรื่อง การเรียนการสอน	2.81	1.13	มีปัญหาปานกลาง
5. การสนับสนุนให้ครูได้รับความรู้เพิ่มเติม ด้วยการอบรมและอื่น ๆ	2.91	1.31	มีปัญหาปานกลาง

ตารางที่ 12 ปัญหาเกี่ยวกับผู้บริหารและบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียน (ต่อ)

สภาพปัญหา	\bar{X}	S.D.	แปลความ
6. การสนับสนุนให้จัดกิจกรรมส่งเสริม การเรียนการสอนจริยศึกษา	3.01	1.13	มีปัญหปานกลาง
7. การส่งเสริมและสนับสนุนในด้าน งบประมาณ	3.74	1.25	มีปัญหามาก
8. ความร่วมมือของบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียน ในการสอนและส่งเสริมจริยศึกษา	2.98	1.26	มีปัญหปานกลาง
9. การให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องเทคนิค และวิธีการสอนจริยศึกษาแก่ครู	3.09	1.11	มีปัญหปานกลาง
10. การให้คำแนะนำและช่วยเหลือครูในด้าน อุปกรณ์การสอนและสื่อการเรียนการสอน	3.09	1.17	มีปัญหปานกลาง
11. การนิเทศและติดตามผลการเรียน การสอนจริยศึกษา	3.18	1.14	มีปัญหปานกลาง
12. การให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาการสอน จริยศึกษา	3.06	1.08	มีปัญหปานกลาง

จากตารางที่ 12 แสดงให้เห็นว่าปัญหาการจัดจริยศึกษาในโรงเรียนเกี่ยวกับด้าน
ผู้บริหารนั้น โดยเฉลี่ยครูเห็นว่าปัญหามากในเรื่องการส่งเสริมและสนับสนุนในด้านงบประมาณ
แต่จะมีเรื่องที่โดยเฉลี่ยครูเห็นว่าปัญหาค่อนข้างมาก ได้แก่ เรื่องการเห็นความสำคัญของ
วิชาจริยศึกษา และเรื่องการนิเทศและติดตามผลวิชาจริยศึกษาของผู้บริหาร ส่วนเรื่องอื่น ๆ
โดยเฉลี่ยครูเห็นว่าปัญหายู่ในระดับปานกลาง เช่น เรื่องการสนับสนุนให้จัดกิจกรรม
ส่งเสริมจริยศึกษา การให้ความรู้ความเข้าใจในเรื่องเทคนิคและวิธีสอนแก่ครู การให้
คำแนะนำช่วยเหลือครูในด้านอุปกรณ์การสอนและสื่อการเรียนต่าง ๆ และการให้ความ
ร่วมมือในการแก้ปัญหาการสอนจริยศึกษา เป็นต้น

ตารางที่ 13 ปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตรจริยศึกษาปีพุทธศักราช 2521 และ
เอกสารประกอบหลักสูตร

สภาพปัญหา	ข.	อ.อ.	แปลความ
1. ความรู้ความเข้าใจหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 โดยเฉพาะเรื่อง จริยศึกษา	2.95	1.02	มีปัญหากลาง
2. ความสอดคล้องของหลักสูตรกับท้องถิ่น	3.33	1.13	มีปัญหากลาง
3. ความพร้อมของเอกสารประกอบหลักสูตร ในการนำมาใช้ในการเรียนการสอน	3.36	1.19	มีปัญหากลาง
4. ความมุ่งหมายและกิจกรรมในแผนการสอน ที่วางไว้ให้ปฏิบัติในการเรียนการสอน	3.12	0.99	มีปัญหากลาง
5. ความเหมาะสมและสะดวกในการใช้ เอกสารประกอบหลักสูตรต่าง ๆ	3.06	1.02	มีปัญหากลาง
6. ความเหมาะสมของเวลากับเนื้อหาและ กิจกรรม	2.84	0.96	มีปัญหากลาง
7. ภาษาและศัพท์ทางวิชาการที่ใช้ในหลักสูตร	2.94	1.20	มีปัญหากลาง
8. เนื้อหาและเวลาเรียนทั้งหมดเมื่อเทียบ กับความสำคัญของวิชาจริยศึกษา	2.68	1.17	มีปัญหากลาง
9. หัวข้อจริยธรรมในหลักสูตรกับความ เหมาะสมกับชั้นและวัยของเด็ก	2.90	1.17	มีปัญหากลาง
10. การนำไปปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวัน หลังจากเรียนไปแล้ว	3.09	1.18	มีปัญหากลาง

จากตารางที่ 13 แสดงให้เห็นว่าปัญหาการจดจ่อยศึกษาในโรงเรียนเกี่ยวกับค่านิยมหลักคุณธรรมและเอกสารประกอบหลักสูตรจริยศึกษานั้น โดยเฉลี่ยจะเห็นว่าปัญหาค่อนข้างมาก ได้แก่ เรื่องความสอดคล้องของหลักสูตรกับท้องถิ่น และความพร้อมของเอกสารประกอบหลักสูตรในการนำมาใช้ในการเรียนการสอน ส่วนเรื่องที่ได้โดยเฉลี่ยจะเห็นว่าปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เช่น เรื่องความมุ่งหมายและกิจกรรมในแผนการสอนที่วางไว้ให้ปฏิบัติในการเรียนการสอน ความเหมาะสมและสะดวกในการใช้เอกสารประกอบหลักสูตรต่าง ๆ และเรื่องการนำไปปฏิบัติจริงในชีวิตประจำวันหลังจากเรียนไปแล้ว เป็นต้น

ตารางที่ 14 ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน อุปกรณ์ สื่อการเรียน และการวัดผลจริยศึกษา

สภาพปัญหา	\bar{X}	S. D.	แปลความ
1. ความรู้ความเข้าใจวิธีสอนที่จะเลือกมาใช้สอนให้ตรงกับหลักจริยธรรมแต่ละเรื่อง	3.07	1.04	มีปัญหাপานกลาง
2. การเลือกอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอนให้ตรงกับบทเรียนแต่ละครั้ง	3.09	1.02	มีปัญหাপานกลาง
3. ความรู้ความเข้าใจในการใช้แผนการสอนเอกสารประกอบหลักสูตรและแบบเรียนอื่น ๆ	2.87	1.10	มีปัญหাপานกลาง
4. ความรู้เกี่ยวกับหัวข้อจริยธรรมแต่ละเรื่องในหลักสูตร	2.82	0.96	มีปัญหাপานกลาง
5. ความสามารถ ทุนและเวลาในการผลิตอุปกรณ์การสอนและสื่อการเรียนต่าง ๆ	3.75	1.00	มีปัญหามาก
6. การจัดสภาพห้องเรียนให้สอดคล้องกับการเรียนการสอนจริยศึกษา	3.14	1.16	มีปัญหাপานกลาง

ตารางที่ 14 ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน อุปกรณ์ สื่อการเรียน และ
การวัดผลจรรยาศึกษา (ต่อ)

สภาพปัญหา	\bar{x}	S.D.	แปลความ
7. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรที่จะช่วย ส่งเสริมจรรยาศึกษา	3.00	1.05	มีปัญหาปานกลาง
8. ความรู้ความเข้าใจการวัดผลจรรยาศึกษา ตามแนวหลักสูตรใหม่	3.05	1.00	มีปัญหาปานกลาง
9. การเลือกวิธีและการสร้างเครื่องมือวัดผล ให้เหมาะสมกับเนื้อหาของบทเรียนแต่ละบท	3.21	1.00	มีปัญหาปานกลาง
10. ความสนใจ ทศนคติและพื้นฐานทาง จริยธรรมของนักเรียนต่อการเรียน จรรยาศึกษา	3.24	1.00	มีปัญหาปานกลาง

จากตารางที่ 14 แสดงให้เห็นว่า ปัญหาการจัดจรรยาศึกษาในโรงเรียนเกี่ยวกับด้าน
การเรียนการสอน อุปกรณ์สื่อการเรียนและการวัดผลจรรยาศึกษานั้น โดยเฉลี่ยครูเห็นว่ามีปัญหา
มากในเรื่องความสามารถของครู ทุน และเวลาในการผลิตอุปกรณ์การสอนและสื่อการเรียน
ต่าง ๆ และมีบางเรื่องที่โดยเฉลี่ยครูเห็นว่าปัญหาค่อนข้างมาก ได้แก่ เรื่องการเลือกวิธี
และการสร้างเครื่องมือวัดผลให้เหมาะสมกับเนื้อหาของบทเรียนแต่ละบท กับเรื่องความสนใจ
ทศนคติ และพื้นฐานทางจริยธรรมของนักเรียนต่อการเรียนจรรยาศึกษา ส่วนในเรื่องอื่น ๆ
โดยเฉลี่ยครูเห็นว่าปัญหาปานกลางทุกเรื่อง เช่น เรื่องการจัดสภาพห้องเรียนให้สอดคล้อง
กับการสอนจรรยาศึกษา ความรู้ความเข้าใจในวิธีสอนที่จะเลือกมาใช้สอนให้ตรงกับหลักจริยธรรม
แต่ละเรื่อง การเลือกอุปกรณ์สื่อการเรียนให้ตรงกับบทเรียนแต่ละครั้ง ความรู้ความเข้าใจ
การวัดผลจรรยาศึกษาตามแนวหลักสูตรใหม่ และเรื่องการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรเพื่อส่งเสริม
การจัดจรรยาศึกษา เป็นต้น

ตารางที่ 15 ปัญหาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ชนชนกรรมนิยม ประเพณี
วัฒนธรรม ที่มีผลต่อการจัดจรรยาศึกษาในโรงเรียน

สภาพปัญหา	ข	อ.อ.	แปลความ
1. ความร่วมมือและการสนับสนุนในกิจกรรม เสริมหลักสูตรจรรยาศึกษาจากชุมชน	3.26	1.29	มีปัญหาลานกลาง
2. จรรยาธรรมในหลักสูตรจรรยาศึกษาระดับ ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กับ ความสอดคล้องกับชนชนกรรมนิยม ประเพณีของคนในท้องถิ่น	3.25	1.18	มีปัญหาลานกลาง
3. ชุมชนชนกับการส่งเสริมจรรยาศึกษาใน โรงเรียน	3.06	1.25	มีปัญหาลานกลาง
4. ความเข้าใจและทัศนคติของผู้ปกครอง ต่อการเรียนจรรยาศึกษาในโรงเรียน	3.10	1.25	มีปัญหาลานกลาง
5. ความสอดคล้องของหลักสูตรทางศาสนา ที่นักเรียนนับถือกับหลักสูตรจรรยาธรรมในหลักสูตร	3.08	1.29	มีปัญหาลานกลาง
6. ผู้ปกครองและบุคคลในชุมชนกับการ เป็นแบบอย่างที่ดีในค่านจรรยาธรรมแก่นักเรียน	3.24	1.00	มีปัญหาลานกลาง
7. ครูและบุคลากรอื่น ๆ กับการเป็นแบบอย่าง ที่ดีในค่านจรรยาธรรมแก่นักเรียน	2.63	1.10	มีปัญหาลานกลาง
8. สถาบันทางศาสนาในชุมชนชนกับการ ช่วยส่งเสริมการเรียนการสอนจรรยาศึกษา ในโรงเรียน	2.91	1.20	มีปัญหาลานกลาง
9. กิจกรรมของสถาบันศาสนาในชุมชนชนกับการ ส่งเสริมจรรยาธรรมของเยาวชน	2.76	1.12	มีปัญหาลานกลาง

ตารางที่ 15 ปัญหาเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม
ที่มีผลต่อการจัดจรรยาศึกษาในโรงเรียน (ต่อ)

สภาพปัญหา	\bar{x}	S.D.	แปลความ
10. ศาสนาอิสลามซึ่งประชาชนส่วนใหญ่ใน ภูมิภาคนี้นับถือกับการส่งเสริมจรรยาศึกษา ในโรงเรียน	2.86	1.28	มีปัญหาปานกลาง
11. ศาสนาพุทธกับการส่งเสริมจรรยาศึกษาใน โรงเรียน	2.67	1.41	มีปัญหาปานกลาง
12. ผู้บริหารค่านอื่น ๆ ในท้องถิ่นนอกเหนือจาก ฝ่ายการศึกษากับการช่วยส่งเสริมจรรยาศึกษา ของนักเรียนในโรงเรียน	2.79	1.15	มีปัญหาปานกลาง
13. สถาบันอื่น ๆ ในท้องถิ่นกับการช่วย ส่งเสริมจรรยาศึกษาในโรงเรียน	2.82	1.20	มีปัญหาปานกลาง

จากตารางที่ 15 แสดงให้เห็นว่าปัญหาการจัดจรรยาศึกษาในโรงเรียนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม ขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ที่มีผลต่อการจัดจรรยาศึกษานั้นโดยเฉลี่ยครูเห็นว่าปัญหาค่อนข้างมากในเรื่องความร่วมมือและสนับสนุนกิจกรรมเสริมหลักสูตรจรรยาศึกษาจากชุมชน เรื่องจรรยาธรรมในหลักสูตร จรรยาศึกษากับความสอดคล้องกับขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น และเรื่องอุปการะและบุคคลในชุมชนกับการเป็นแบบอย่างที่ดีในค่านจรรยาธรรมแก่นักเรียน ส่วนเรื่องที่โดยเฉลี่ยครูมีความเห็นว่าปัญหาค่อนข้างน้อย ได้แก่ เรื่องครูและบุคลากรอื่น ๆ ในโรงเรียนกับการเป็นแบบอย่างที่ดีทางค่านจรรยาธรรมแก่นักเรียน และเรื่องศาสนาพุทธกับการส่งเสริมจรรยาศึกษาในโรงเรียน นอกจากนั้นโดยเฉลี่ยครูเห็นว่าทุกเรื่องมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง เช่น เรื่องความเข้าใจและทัศนคติของอุปการะต่อการเรียนจรรยาศึกษาในโรงเรียน ความสอดคล้องของหลักสูตรทางศาสนาที่นักเรียนนับถือกับหลักจรรยาธรรมในหลักสูตร และชุมชนกับการส่งเสริมจรรยาศึกษาในโรงเรียน เป็นต้น

ภาคที่ 3 เป็นความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการแก้ไข ปรับปรุงการจัด
 จริยศึกษาในโรงเรียนในค่านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- ก. ความคิดเห็นข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับผู้บริหาร
- ข. ความคิดเห็นข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับหลักสูตรและ เอกสารประกอบหลักสูตร
 จริยศึกษา ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521
- ค. ความคิดเห็นข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับตัวครูผู้ทำหน้าที่สอนจริยศึกษา
- ง. ความคิดเห็นข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับการ เรียนการสอน
- จ. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ขนบธรรมเนียมประเพณี ที่มีผลต่อ
 การจัดจริยศึกษาในโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลภาคที่ 3 แสดงไว้ในตารางที่ 16 - 25

ตารางที่ 16 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผู้บริหาร

ความคิดเห็นข้อเสนอแนะ	x̄	s.e.	แปลความ
1. ผู้บริหารควรเห็นความสำคัญและจัดโครงการ จริยศึกษาให้เป็นนโยบายที่สำคัญของโรงเรียน	4.49	0.83	เห็นด้วยมาก
2. ผู้บริหารควรมีความรู้ความเข้าใจในเรื่อง จริยศึกษาดีพอ	4.25	0.92	เห็นด้วยมาก
3. ผู้บริหารควรให้ความสนใจกับการแนะนำ นิเทศ และติดตามผลค่านจริยศึกษาในโรงเรียนให้มาก	4.30	0.90	เห็นด้วยมาก
4. ผู้บริหารควรจัดและสนับสนุนให้ครูผู้ทำหน้าที่ สอนจริยศึกษาได้รับการอบรมเฉพาะ	4.31	0.89	เห็นด้วยมาก

จากตารางที่ 16 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงการจัดจริยศึกษาในโรงเรียนในค่านที่เกี่ยวกับผู้บริหารนั้น โดยเฉลี่ยแล้วมีความเห็นคล้ายมากในทุกเรื่อง และเห็นคล้ายค่อนข้างมากที่สุดในเรื่องผู้บริหารควรเห็นความสำคัญและจัดโครงการจริยศึกษาให้เป็นโครงการที่สำคัญของโรงเรียน

ตารางที่ 17 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร

ความคิดเห็นข้อเสนอแนะ	\bar{X}	S.D.	แปลความ
1. ควรเพิ่มเวลาและปรับปรุงวิธีการอบรม ครูจริยศึกษาตามแนวหลักสูตรใหม่	4.01	0.98	เห็นคล้ายมาก
2. ควรปรับปรุงหลักสูตรจริยศึกษาระดับประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ให้สอดคล้องกับ สภาพท้องถิ่น	4.12	1.01	เห็นคล้ายมาก
3. เอกสารประกอบหลักสูตรต่าง ๆ ต้องจัด เตรียมให้พร้อมก่อนเปิดเรียน	4.59	0.75	เห็นคล้ายมาก
4. ท้องถิ่นควรจัดพิมพ์คู่มือครูและแบบเรียนจริย ศึกษาขึ้นมาเฉพาะ	4.49	0.83	เห็นคล้ายมาก

จากตารางที่ 17 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงการจัดจริยศึกษาในโรงเรียนในค่านที่เกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตรนั้น โดยเฉลี่ยแล้วมีความเห็นคล้ายมากในทุกเรื่อง และค่อนข้างจะเห็นคล้ายมากที่สุดในเรื่องต้องจัดเตรียมเอกสารประกอบหลักสูตรให้พร้อมก่อนเปิดเรียน และคู่มือครูและแบบเรียนจริยศึกษาท้องถิ่นควรจัดพิมพ์ขึ้นมาเฉพาะ

ตารางที่ 18 ความคิดเห็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับตัวครูผู้ทำหน้าที่สอนจริยศึกษา

ความคิดเห็นข้อเสนอแนะ	\bar{X}	ส.ด.	แปลความ
1. ครูผู้ทำหน้าที่สอนจริยศึกษาควรได้รับการเรียนหรือฝึกอบรมเฉพาะ	4.31	0.85	เห็นด้วยมาก
2. ครูที่นับถือศาสนาพุทธไม่ค่อยได้รับการยอมรับจากนักเรียนที่นับถือศาสนาอิสลามในการสอนจริยศึกษา	3.94	1.25	เห็นด้วยมาก
3. ครูสอนจริยศึกษาควรมีความประพฤติและคุณธรรมสูงกว่าครูผู้ทำหน้าที่สอนวิชาอื่น ๆ	3.36	1.19	เห็นด้วยปานกลาง
4. การปลูกฝังจริยธรรมต้องเป็นหน้าที่ของครูทุกคนในโรงเรียน	4.37	1.02	เห็นด้วยมาก

จากตารางที่ 18 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงการจัดจริยศึกษาในโรงเรียนในด้านที่เกี่ยวกับตัวครูผู้ทำหน้าที่สอนจริยศึกษานั้น โดยเฉลี่ยครูเห็นด้วยมากในทุกเรื่อง <u>แต่โดยเฉลี่ยครูเห็นด้วยปานกลางในเรื่องครูสอนจริยศึกษาควรมีความประพฤติและคุณธรรมสูงกว่าครูผู้ทำหน้าที่สอนวิชาอื่น ๆ

ตารางที่ 19 ความคิดเห็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับด้านการเรียนการสอน

ความคิดเห็นข้อเสนอแนะ	ข	ค.ว.	แปลความ
1. ส่วนใหญ่ครูยังใช้วิธีการสอนจรรยาศึกษาโดย การบรรยายและอธิบาย การฝึกปฏิบัติมี น้อย	3.67	1.10	เห็นด้วยมาก
2. ควรเพิ่มเวลาเรียนจรรยาศึกษาให้มากขึ้น	3.73	1.00	เห็นด้วยมาก
3. ในการสอนจรรยาศึกษาควรใช้วิธีให้นักเรียน ได้ปฏิบัติจริงมากกว่าการอธิบายเนื้อหาวิชา	4.31	0.90	เห็นด้วยมาก
4. อุปกรณ์และสื่อการเรียนจรรยาศึกษามีความ จำเป็นเท่า ๆ กับวิชาอื่น	4.22	0.92	เห็นด้วยมาก

จากตารางที่ 19 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการแก้ไขปรับปรุงการจัดจรรยาศึกษาในโรงเรียนในค่านที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนนั้น **โดยเฉลี่ยครู** มีความเห็นด้วยมากในทุกเรื่อง แต่ค่อนข้างเห็นด้วยปานกลางในเรื่องที่ว่าครูส่วนใหญ่ยังใช้วิธีสอนจรรยาศึกษาโดยการบรรยาย การฝึกปฏิบัติมีน้อย

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 20 ความคิดเห็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ชนบทธรรมนิยม
ประเพณีของท้องถิ่นที่มีผลต่อการจัดจรรยาศึกษาในโรงเรียน

ความคิดเห็นข้อเสนอแนะ	ข	จ.จ.	แปลความ
1. ผู้ปกครองส่วนใหญ่ยังมีความเข้าใจว่า จรรยาศึกษาเป็นเรื่องของศาสนา	3.97	1.06	เห็นด้วยมาก
2. ควรใช้วิทยากรในท้องถิ่นจากสถาบัน ศาสนามาช่วยอบรมจริยธรรมของนักเรียน ในบางครั้ง	4.18	1.01	เห็นด้วยมาก
3. โรงเรียนกับสถาบันทางศาสนาควรร่วมมือ กันในการปลูกฝังจริยธรรมแก่เด็ก	4.36	0.91	เห็นด้วยมาก
4. บุคคลในสังคมยังเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีพอใน ด้านคุณธรรมจริยธรรมแก่เด็ก	4.14	1.04	เห็นด้วยมาก
5. ครอบครัวมีบทบาทในการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมแก่เด็กเท่า ๆ กับโรงเรียน	4.31	0.97	เห็นด้วยมาก
6. หลักสูตรธรรมในหลักสูตรจรรยาศึกษานับใหม่ สอดคล้องกับหลักศาสนา ชนบทธรรมนิยม ประเพณีของท้องถิ่น	3.62	0.99	เห็นด้วยมาก

จากตารางที่ 20 แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการแก้ไข
ปรับปรุงการจัดจรรยาศึกษาในโรงเรียนในถิ่นที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ชนบทธรรมนิยม
ประเพณีของท้องถิ่น ที่มีผลต่อการจัดจรรยาศึกษาในโรงเรียนนั้น **โดยเฉลี่ย** มีความเห็น
ด้วยมากในทุกเรื่อง แต่ค่อนข้างจะเห็นด้วยปานกลางในเรื่องหลักสูตรธรรมในหลักสูตร
จรรยาศึกษานับใหม่สอดคล้องกับหลักศาสนาและชนบทธรรมนิยมประเพณีของท้องถิ่น

ตารางที่ 21 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับผู้บริหาร

ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
1. ผู้บริหารควรได้รับการอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจริยศึกษา เพื่อจะได้ให้การสนับสนุน นิเทศ และติดตามผลทางด้านจริยศึกษาให้แก่ครูจริยศึกษา	18	26.47
2. ต้องสนับสนุนให้ครูในโรงเรียนได้รับความรู้ความเข้าใจในการสอนจริยศึกษา	14	20.59
3. ควรจัดให้มีโครงการจริยศึกษาของโรงเรียนให้การสนับสนุนและปฏิบัติตามโครงการที่วางไว้	12	27.65
4. ผู้บริหารต้องประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองได้เข้าใจถึงเรื่องการสอนจริยศึกษาในโรงเรียน จะได้ให้ความร่วมมือในค่านี	9	13.23
5. ผู้บริหารต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในค่านจริยธรรมแก่ครูและเด็กได้	6	8.82
6. ผู้บริหารต้องไม่มีจิตใจคับแคบ ต้องพยายามศึกษาขนบธรรมเนียมประเพณีและหลักศาสนาของคนส่วนใหญ่ในท้องถิ่น ไม่มีคัมภ์แก่ศาสนาที่ตนนับถือ	5	7.35
7. ผู้บริหารต้องสนับสนุนให้โรงเรียนที่มีนักเรียนเป็นมุสลิมส่วนใหญ่ได้สอนหลักธรรมศาสนาอิสลาม	4	5.88

จากตารางที่ 21 มีครูเสนอแนะความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับผู้บริหารจำนวน 68 คน จากจำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 42.5 และในจำนวนนี้ส่วนใหญ่เห็นว่าผู้บริหารควรมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องจริยศึกษาดีพอ เพื่อจะได้ให้การสนับสนุน นิเทศ และติดตามผลด้านจริยศึกษาแก่ครูผู้สอน คิดเป็นร้อยละ 26.47 รองลงมา

ร้อยละ 20.59 เห็นว่าผู้บริหารต้องสนับสนุนให้ครูผู้ทำหน้าที่สอนจริยศึกษาในโรงเรียน
 ได้เข้ารับการอบรมให้มีความรู้ความเข้าใจในการสอนจริยศึกษา ซึ่งมีจำนวนใกล้เคียง
 กับความเห็นที่ว่า ผู้บริหารต้องวางโครงการจริยศึกษาของโรงเรียนและต้องปฏิบัติตาม
 โครงการที่วางไว้คิดเป็นร้อยละ 17.65 และมีครูเพียงส่วนน้อยเพียงร้อยละ 5.88
 ที่เสนอแนะว่าผู้บริหารต้องจัดให้โรงเรียนที่นักเรียนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลามได้ทำ
 การสอนหลักสูตรรวมของศาสนาอิสลาม

ตารางที่ 22 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักสูตรและเอกสารประกอบ
 หลักสูตร

ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
1. ห้องดินควรจัดพิมพ์ เอกสาร ประกอบหลักสูตรและ แจกแก่ครูผู้สอนทุกคนและให้ครบทุกเล่ม	19	32.20
2. ควร เพิ่มเวลาในการสอนจริยศึกษาให้มากขึ้น โดย ควรมีชั่วโมงสอนจริยศึกษาทุกวัน	13	22.03
3. ควร จัดพิมพ์แบบเรียนทางค่านิยมจริยธรรมเป็นซอง ห้องดินและแจกแก่นักเรียนทุกคน	12	20.35
4. ควรปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับวัฒนธรรม ชนบทรวมนิยมประเพณีท้องถิ่น	9	15.25
5. ครูควรมีส่วนร่วมในการร่างหลักสูตรและ เอกสาร ประกอบหลักสูตร ของห้องดิน	6	10.17
6. ควรให้ผู้นำทางศาสนาอิสลามเข้ามามีส่วนร่วมใน การร่างหลักสูตรจริยศึกษาของห้องดิน	6	10.17

จากตารางที่ 22 มีครูเสนอแนะความกึกเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับหลักสูตรและ เอกสารประกอบหลักสูตรจำนวน 59 คน จากจำนวน 160 คน คิดเป็นร้อยละ 36.87 และในจำนวนนี้ส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 32.20 เสนอแนะให้ท้องถิ่นจัดพิมพ์เอกสาร ประกอบหลักสูตรและแจกให้แก่ครูทุกคนและให้ครูบรรจุ รองลงมาเสนอแนะว่าควรเพิ่ม เวลาในการสอนจริยศึกษาให้มากขึ้น โดยควรมีสอนทุกวัน คิดเป็นร้อยละ 22.03 อีก ร้อยละ 20.35 เสนอแนะว่าควรจัดพิมพ์แบบเรียนจริยศึกษาเป็นของท้องถิ่นและแจกให้แก่ เด็กทุกคน ร้อยละ 15.25 เห็นว่าควรปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่น และมีส่วนน้อยร้อยละ 10.17 เสนอแนะตรงกันใน บางเรื่องคือ ครูผู้ทำหน้าที่สอนควรมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรและ เอกสารประกอบ หลักสูตร ของท้องถิ่น และควรให้ผู้นำทางศาสนาอิสลามมีส่วนร่วมในการร่างหลักสูตร จริยศึกษาของท้องถิ่นด้วย

ตารางที่ 23. ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวครูผู้สอน

ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
1. ครูผู้ทำหน้าที่สอนต้องมีความรู้หลักจริยธรรมนั้น ๆ อย่างดีและต้องได้รับการอบรมการสอนจริยธรรม มาโดยเฉพาะและทำตัวเป็นแบบอย่างแก่เด็ก	25	34.72
2. ควรให้การอบรมในเรื่องการผลิตและการใช้อุปกรณ์ การสอนแก่ครูหรือถ้าแจกให้แก่ครูได้จะเป็นการดี	19	26.39
3. ครูทุกคนต้องช่วยกันในการปลูกฝังจริยธรรม โดย สอดแทรกไว้ในทุกวิชาและตลอดเวลาในโรงเรียน	11	15.28
4. ครูที่นับถือศาสนาพุทธควรศึกษาด้านศาสนาอิสลาม ให้เข้าใจได้เพื่อจะได้รับความเชื่อถือจากเด็ก และ ต้องไม่คำนึงถึงความแตกต่างของศาสนา	10	13.89
5. ครูที่สอนจริยศึกษาในโรงเรียนที่นักเรียนส่วนใหญ่ นับถืออิสลามควร เป็นมุสลิมด้วย	7	9.72

จากตารางที่ 23 มีข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวครูผู้ทำหน้าที่สอนจำนวน 72 คนจากจำนวนทั้งหมด 160 คน คิดเป็นร้อยละ 45 ในจำนวนนี้ส่วนใหญ่คิดเป็น ร้อยละ 34.72 เห็นว่าครูผู้ทำหน้าที่สอนต้องรู้หลักจริยธรรมนั้น ๆ เป็นอย่างดี และต้องได้รับการอบรมวิธีสอนจริยศึกษามาโดยเฉพาะ รองลงมาร้อยละ 26.39 เห็นว่าควรให้ครูได้รับการอบรมเรื่องการผิดคุณูปการการสอนหรือผิดแจกแก่ครู ส่วนร้อยละ 15.28 เห็นว่าครูทุกคนต้องร่วมกันรับผิดชอบในการปลูกฝังจริยธรรมแก่เด็ก โดยสอดแทรกไว้ในทุกวิชาที่สอนและตลอดเวลาที่เด็กอยู่ในโรงเรียน ส่วนครูจำนวนค่อนข้างน้อยคิดเป็นร้อยละ 13.89 และ 9.72 เสนอแนะว่าครูที่นับถือศาสนาพุทธควรศึกษาหลักศาสนาอิสลามที่นักเรียนส่วนใหญ่นับถือด้วย และครูที่สอนจริยศึกษาในโรงเรียนที่นักเรียนส่วนใหญ่ นับถือศาสนาอิสลามควร เป็นมุสลิมด้วย

ตารางที่ 24 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเรียนการสอนในเรื่องวิธีสอนจริยศึกษาที่ดี

ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
1. ไม่ควรใช้วิธีอธิบาย แต่ควรให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเองจริง ๆ	47	70.16
2. เชิญวิทยากรที่มีความรู้และผู้นำทางศาสนาในท้องถิ่นมาให้ความรู้	9	13.43
3. การยกตัวอย่างเหตุการณ์จริง ๆ และอุปมาอุปไมย	7	10.45
4. สอนในลักษณะรูปธรรมมากกว่านามธรรม	3	4.47
5. การให้เด็กสำรวจความประพฤติของตนเอง	1	1.49

จากตารางที่ 24 มีครูให้ความคิดเห็นเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องวิธีสอนจริยศึกษาที่น่าจะโดยเฉลี่ยจำนวน 67 คน จากจำนวนทั้งหมด 160 คน คิดเป็นร้อยละ 46.87 และในจำนวนนี้ส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันว่าควรเรียนที่ได้ผลดีคือการได้ฝึกได้ฝึกปฏิบัติจริง ๆ คิดเป็นร้อยละ 70.16 ร้อยละ 13.43 เห็นว่าวิธีที่ดีคือการเชิญวิทยากรที่มีความรู้และ เป็นผู้นำทางศาสนาในท้องถิ่นมาให้ความรู้เกี่ยวกับจริยธรรม วิธีการยกตัวอย่างเหตุการณ์จริง ๆ และใช้วิธีอุปมาอุปมัยในการสอน มีผู้เสนอแนะคิดเป็นร้อยละ 10.45 และมีส่วนน้อยคิดเป็นร้อยละ 4.47 และ 1.49 เห็นว่าควรสอนในลักษณะรูปธรรมมากกว่านามธรรม และโดยวิธีให้เด็กสำรวจความประพฤติของตนเอง

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 25 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม

ข้อเสนอแนะ	จำนวน	ร้อยละ
1. ผู้ปกครองต้องช่วยในการปลูกฝังจริยธรรมแก่เด็ก ไม่ใช่ปล่อยให้เป็นที่หน้าของโรงเรียนอย่างเดียว	21	32.30
2. ควรยึดหลักขนบธรรมเนียมประเพณี หักทวงศาสนา ของท้องถิ่นเป็นหลักในการสอนจริยศึกษาในโรงเรียน	12	18.46
3. ควรสอนหลักศาสนาสอดคล้องกับโรงเรียนที่มีนักเรียน นับถือศาสนาอิสลามเป็นส่วนใหญ่	9	13.84
4. ต้องแก้ไขความไม่เข้าใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับ การสอนจริยศึกษาในโรงเรียน	9	13.84
5. คนทุกอาชีพทุกระดับในท้องถิ่นควรทำตัวเป็นแบบ อย่างที่ดีในค่านิยมจริยธรรมแก่เด็ก	6	9.23
6. ควรให้สื่อมวลชนมีส่วนช่วยในการอบรมจริยธรรม เพราะมีอิทธิพลกับเด็กมากในปัจจุบัน	3	4.61
7. ท้องถิ่นควรมีโครงการจริยศึกษาระดับท้องถิ่น เช่น ระดับอำเภอหรือจังหวัด	3	4.61
8. ไม่ควรสอนจริยศึกษาในโรงเรียน แต่ให้สถาบันทาง ศาสนา เช่น วัคหรือมัสยิด และผู้ปกครองทำหน้าที่ นี้แทน	2	3.07

จากตารางที่ 25 มีข้อเสนอแนะ ความคิดเห็นเพิ่มเติมในเรื่องสภาพแวดล้อม
จำนวน 65 คนจากจำนวนทั้งหมด 160 คน คิดเป็นร้อยละ 40.62 และในจำนวนนี้
ส่วนใหญ่เห็นว่าผู้ปกครองควรให้ความร่วมมือและรับผิดชอบในการปลูกฝังจริยธรรมแก่เด็ก

คิดเป็นร้อยละ 32.30 รองลงมาเห็นว่าควรมีหลักสูตรขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม
 ของท้องถิ่นเป็นหลักในการปลูกฝังจริยธรรม คิดเป็นร้อยละ 18.46 ร้อยละ 13.84
 เสนอแนะเพิ่มเติมเรื่องการสอนหลักศาสนาอิสลามในโรงเรียนที่มีนักเรียนมุสลิมเป็นส่วน
 ใหญ่ และเรื่องกฏเกณฑ์ความไม่เข้าใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับเรื่องการสอนจริยศึกษา
 ในโรงเรียน ร้อยละ 9.23 เห็นว่าทุกคนในท้องถิ่นต้องทำตัวเป็นแบบอย่างค่านิยม
 แก่เด็ก ร้อยละ 4.61 มีความเห็นและเสนอแนะมาเท่ากันใน 2 เรื่องคือ ควรให้
 สื่อมวลชนมีส่วนช่วยในการปลูกฝังจริยธรรมแก่เด็ก และเรื่องท้องถิ่นควรมีโครงการ
 จริยศึกษาระดับท้องถิ่น เช่น จังหวัดหรืออำเภอ ส่วนร้อยละ 3.07 เสนอแนะว่าไม่ควร
 สอนจริยศึกษาในโรงเรียน แต่ควรมอบให้เป็นหน้าที่ของครอบครัวและสถาบันทางศาสนา

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย